

Fyrmastbarken Abraham Rydberg (1929-1942)

SKEPPSORDER
FÖR
BESÄTTNINGEN
RYDBERGSGASTARNA
Ship's orders for the Rydberg Crew

Årg. 91
Nr 1

Redaktion
Johnny Lund
Lars Bergman

Ansvarig utgivare
Sten Gattberg

Januari
2023

KAPTEN HAR ORDET

Gastar!

Ett Gott Nytt År tillönskas Besättningen.

Skrev dåvarande Kaptenen för Rydbergsgastarna, kommandörkapten Carl Leche i *Skeppsorder* nr 1, årgång 1, 1933. I år blir det alltså årgång 91 för medlemsbladet!

Som Kapten instämmer jag med Carl Leche som 1932:

Hos Kunglig Justitiedepartementet hade Kapten löst hinderprövningsbevis för utgivande av en periodisk skrift benämnd

”Skeppsorder för Besättningen Rydbergsgastarna”

Avsikten med skriften är att söka åstadkomma ännu intimare kontakt gastarna emellan. Om därför någon gast har minnen upptecknade från Carl Johan eller Abraham Rydberg, så är han välkommen med dem i SKEPPSORDER.

Så står det i första stycket av den nystartade *Skeppsorder*. Ord som gäller än i dag. Särskilt att medverka med egna upplevelser – främst från senare tiders skolfartyg. Gör gärna det!

Ibland är det intressant att blicka tillbaka i tiden men än viktigare är att se föröver. Vad väntar oss under 2023? Alla önskar vi ett bättre år än 2022 men om det vet vi ytterst lite. Men om vi

håller oss till vad vi själva kan påverka hittar vi kommande Backlagsträffar och inte minst Årsmönstringen 1 maj. De seglande skolfartygen mönstrar sina elever. Några som *Falken*, *Gunilla* och *Älva* har redan kommit till varmare breddgrader. Det börjar likna ”normalår”.

Skeppsorder fortsätter att komma ut med fyra nummer om året både i pappersformat och digitalt. Men detta nummer blir bara fyra sidor så nu får ni börja skriva - annars blir det bara två sidor nästa gång. Redaktören Johnny Lund tar tacksamt emot Era artiklar.

Förutom denna *Skeppsorder* kan många tidigare årgångar, från 2007 plus några jubileumsnummer, läsas på www.rydbergsgastarna.se.

Till detta kan nämnas att Gastarna genom en vänlig gåva från släkten Hult fått *Skeppsorder* från årgång 1 (1933) till årgång 27 (1959), förutom en del samlade rariteter.

För att inte missa något – betala mönstringsavgiften 250 kr före 30 april! Glöm inte namnet! Då är Du även välkommen till den planerade Årsmönstringen!

I år firar Sverige 500 år som kungarrike. I Stockholm firar Stadshuset 100 år. Själva kan vi ha i minnet att fullriggaren *Abraham Rydberg* (II), sjösatt januari 1912, för 100 år sedan firade tio år i Stiftelsens tjänst ”för danande av skicklige sjömän”.

Det finns många som seglat i våra seglande skolskepp som inte mönstrat i Besättningen Rydbergsgastarna. Gastar, se Er omkring i vänkretsen och Ni hittar säkert någon som är behörig att ansöka om mönstring. Eller ta med personen som gäst till ett Backlag.

Låt minnena av segelfartygen hållas vid liv – slut upp till backlagsträffarna!

Sten Gattberg

Kalendarium

Backlag	onsdag	15 februari
Manusstopp Skeppsorder nr 2/2023	måndag	20 mars
Backlag	onsdag	29 mars

Backlaget 22 november 2022

Backlagsförmän Anders Isberg hälsade ett 15-tal Gastar välkomna till bords för en middag med snapsvänlig köttgryta och väl valda snapsvisor.

Anders beklagade att kvällens talare Jubelgasten, kommandören och förre marinattachén Ulf Edman hade fått förhinder. Det var Ulf som hade framfört idén med att berätta om *Falkens* besök i San Juan, Nassau sommaren 1992.

I stället ombads jag att hoppa in och kommentera den film som finns om seglingen benämnd Grand Regatta Columbus 500 år. Med hjälp av Ragnar Westblads omfattande ”återblickar” var det inte svårt att åta sig uppdraget.

Inbjudan till skonerterna att delta i Tall Ships´ Race 1992 till minne av Columbus segling till och upptäckt av Amerika 1492 hade kommit till Chefen för Marinen som sent 1991 godkände deltagandet med *Falken*. Ragnar Westblad utsågs till fartygschef (FC). Samtidigt beslutades att besättningen skulle utgöras av officerare och värnpliktiga från Flottan men med civila elever fördelade i fyra omgångar.

Hamnarna som besöktes var Dover, Cherbourg, La Coruna, Cadiz, Las Palmas, San Juan, Nassau, New York, Boston, Liverpool och slutligen Isle of White.

Kappseglingen startade i Cadiz och gick via Las Palmas och San Juan med målgång i Nassau, dit *Falken* kom efter 18 dygn och kom på 11 plats i den kombinerade A + B-

klassen (alltså råseglare och gaffelriggade kanske inte helt rättvisande!) Det var vid ankomsten till San Juan som Ulf Edman som marinattaché mötte upp tillsammans med den svenske ambassadören i Kanada. Men den historien får Ulf berätta om en annan gång.

Filmen som visades skildrar livet ombord i *Falken* från Cadiz till San Juan.

Falken deltog sedan i kappseglingen från Boston till Liverpool dit hon kom efter 19 dygn, vilket gav en 7:e plats med spanska 4-mastskonaren *Juan Sebastian de Elcano* på 8:e plats.

Efter en givande frågestund avslutades Backlaget.

Sten Gattberg

HMS Falken

Bokrecension

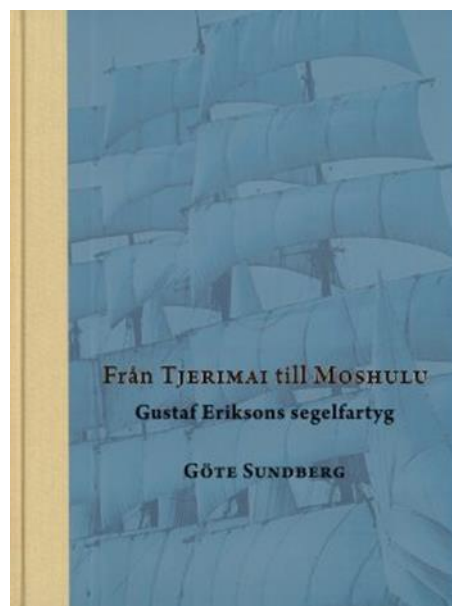
Sjökapten Göte Sundberg, tidigare chef för Ålands Sjöfartsmuseum i Mariehamn, efterlämnade vid sin bortgång ett inte helt färdigt manuskript om Gustaf Eriksons segelfartyg. Nu har Götes söner kompletterat manuskriptet och i höstas kom detta praktverk som beskriver fartygen och dess resor under

Eriksons rederiflagga. Varje fartyg, sammanlagt 39 stycken, avhandlas var för sig med data, historik och olika händelser, ofta utgående från korrespondensen mellan befälhavare och redare. En del fartyg avhandlas på några få sidor, en del på många. Boken kommer nog att bli mer eller mindre oombärlig för alla som är intresserade av Gustaf Erikson och den åländska segelsjöfarten. Den innehåller också en förteckning över samtliga fartygs restider och hamnar.

Sundberg seglade 1946–47 i fyrmastbarken *Viking*, en resa som han beskriver i boken. Dessutom finns ett kapitel om Gustaf Erikson och ett kapitel om vetetraden. Boken är rikt illustrerad med många tidigare ej publicerade fotografier. Några korrekturmissar hittar den skarpögde läsaren, men antalet faktafel förefaller förvånansvärt få.

Boken rekommenderas varmt!

Lasse Bergman

Göte Sundberg: Från Tjerimai till Moshulu, Gustaf Eriksons segelfartyg

Ålands Nautical Club r.f.
Mariehamn 2022
ISBN 978-952-99971-9-0

FLAGGAN I TOPP

Februari

2 Karl Bendt	80	O
11 Erling Rasmusson	80	S
16 Sture Nachtweij	90	S
23 Claes Planthaber	80	O

Mars

16 Karl Johan Samuelsson	60	O
--------------------------	----	---

April

3 Hans-Anker Ferm	80	V
9 Catarina Dessen	60	O

ANMÄL ADRESSÄNDRING!

Glöm inte bort att meddela adressändring när Du flyttar. Besättningens adress finner Du i rutan här intill.

Anmäl/uppdatera även Din e-postadress med ett mejl till anders_rudin@yahoo.com

MÖNSTRINGSavgift

Avgiften för år 2023 är 250 kr, för juniorgastar 125 kr. Glöm ej ange ditt namn.

SKEPPSORDERNS REDAKTION

Johnny Lund
Stockholmsv. 62
122 62 ENSKEDE
kkjolu@gmail.com
070-200 80 75

Lars Bergman
lars.h.bergman@gmail.com
070-590 44 23

Tryckt hos Haninge Kommuntryck

Aktuella priser i slabbkistan

Keps med brodyr	180:-
Snapsglas	90:-
Standert	160:-
Bordsflagga 18x18 cm	125:-
Blazermärke	100:-
Rydbergsknappen	100:-
Manschettknappar	125:-
Rydbergsslipsen specialpris	60:-
Engelsk sjömanskniv	800:-
Slipshållare	60:-
Vykort fyrmastbarken	5:- /st
Korrespondenskort fyrmastbarken, med kuvert, 8 st	150:-
Vykort skonert med kuvert	10:- /st
Dekal, självhäftande (10 st för 90:-)	10:-
Boken "Sjöstycken"	250:-
Boken "Flying Clippers Loggbok"	200:-

Allt kan köpas vid Backlagsträffarna eller från kansliet. Beställning från kansliet sker genom att sätta in betalning på Besättningen Rydbergsgastarnas Plusgirokonto 5 50 66 -5 och skriva Din beställning på talongen. Till priset för beställda artiklar ska Du lägga 50:- för porto och emballage. Det går också bra att betala mot faktura.

Bårtäcke (blått) med Besättningens emblem finns för utlåning. Kontakta 1:e Styrman.

Aktuella uppgifter om Befålet

Kapten	Sten Gattberg	070-444 73 82 sten@famgattberg.se
1:e Styrman	Bo Johansson	070-558 33 61 f6abian@icloud.com
2:e Styrman	Håkan Granander	070-130 30 38 hakan.granander@gmail.com
3:e Styrman	Anders Rudin	070-795 85 96 anders_rudin@yahoo.com
Båtsman	<i>vakant</i>	
Kock	Michael Jorsback	070-218 22 60 mikjor@gmail.com
Matros	<i>vakant</i>	

Backlagsförmän:

Ostkusten	Anders Isberg	073-765 03 20 anders.t.isberg@telia.com
Sydskusten	<i>Vakant</i>	
Västskusten	Ola Manhed	073-697 36 08 olamanhed@gmail.com

Besättningens adresser

Allmän postadress	Teatergatan 3 111 48 Stockholm
e-post	info@rydbergsgastarna.se
Hemsida	www.rydbergsgastarna.se
Ekonomi, fakturor	c/o Anders Rudin Karen Blixens Gata 7 168 44 BROMMA